

Батьківський порадник

Підготувала ЗДзВР Оржеховська Валентина.

2023 рік

1. Вранці підіймайте дитину спокійно, з усмішкою та лагідним словом. Не згадуйте вчорашні прикромці, не вживайте образливих слів.

2. Не підганяйте її, розрахувати час — це ваш обов'язок, якщо ви цю проблему не вирішили — провини дитини в цьому немає.

3. Не посилайте дитину до школи без сніданку: у школі вона багато працює, витрачає сили.

4. Відправляючи дитину до школи, побажайте їй успіхів, скажіть кілька лагідних слів, застережень: «Дивися, поведься добре!», «Щоб не було поганих балів» тощо. У дитини попереду важка праця.

5. Забудьте фразу: «Що ти сьогодні отримав?» Зустрічайте дитину спокійно, не сипте на неї тисячу запитань, дайте їй розслабитися (згадайте, як вам важко після виснажливого робочого дня). Коли дитина збуджена і хоче з вами чимось поділитися, не відмовляйте їй у цьому, вислухайте, на це ви не витратите багато часу.

6. Якщо дитина замкнулась, щось її турбує, не наполягайте на поясненні її стану, нехай заспокоїться, а згодом сама все розкаже.

7. Зауваження вчителів вислуховуйте без присутності дитини. Вислухавши, не поспішайте сваритися. Говоріть із дитиною спокійно.

8. Після школи дитина не повинна сідати відразу за виконання завдань, необхідно 2-3 години відпочити.

9. Не можна виконувати завдання без перерви. Через кожні 15-20 хвилин необхідно відпочивати 10-15 хвилин.

10. Під час виконання завдань не стійте над дитиною, давайте їй можливість самостійно працювати. А коли вже потрібна допомога, то без крику, спокійно, з похвалою та підтримкою, вживаючи слова: «не хвилюйся», «ти все вмієш», «давай поміркуємо разом», «згадай, як пояснював учитель» тощо.

11. Під час спілкування з дитиною не вживайте фразу: «Якщо ти будеш добре вчитися, то...».

12. Упродовж дня знайдіть півгодини для спілкування з дитиною. У цей час найважливішими повинні бути справи дитини.

13. У сім'ї має бути єдина тактика спілкування всіх дорослих із дитиною. Усі суперечки щодо виховання дитини вирішуйте самі, без неї. Коли щось не виходить, порадьтеся з учителем, психологом. Не зайвим буде почитати літературу для батьків, там ви знайдете багато корисного.

14. Завжди будьте уважними до стану здоров'я дитини, коли щось турбує її: головний біль, поганий стан.

15. Залучайте дітей до хатньої і суспільної праці, точно визначте коло їх обов'язків.

16. Учіть підлітка:

- цінувати дружбу, поважати суспільну думку;
- правильно оцінювати свою поведінку й поведінку інших;
- порівнювати свої дії з діями інших, робити відповідні висновки.

● 17. Виховуйте: витримку, наполегливість, готовність переборювати труднощі. чесність,

правильність, уміння відстояти честь свою, родини, колективу тощо.

- 18. Виробляйте звичку сумлінно виконувати завдання, доручення вчителів, батьків, учнівського колективу.

19. Ні за яких обставин не заглядайте в портфель і кишені дитини. Навіть якщо вам здається, що ви все повинні знати про своїх дітей.

20. Коли ваша дитина прокидається, скажіть їй «Доброго ранку!» і не чекайте відповіді. Почніть день бадьоро, а не із зауважень і сварок.

21. Коли дитина повертається зі школи, запитайте: «Що сьогодні було цікавого?»

22. Намагайтеся, щоб дитина була прив'язана до помешкання. Повертаючись додому, не забувайте сказати: «А все-таки, як добре вдома!»

23. Ваша дитина принесла бали за семестр. Знайдіть за що її похвалити.

24. Постійно говоріть дитині: «Ти гарний, але не кращий за інших».

25. Скажіть дитині: «Не будь чепуруном — у класі не люблять чепурунів, не будь і замазурою — у класі таких не люблять. Будь просто акуратним»..

26. Коли ви роздратовані, почніть говорити з дитиною тихо, ледь чутно, тоді роздратування відразу проходить.

27. Коли дитина виходить з будинку, обов'язково проведіть її до дверей і скажіть: «Не квапся, будь обережний».

28. Коли син чи дочка повертаються зі школи, зустрічайте його (її) біля дверей. Дитина повинна

знати, що ви раді її поверненню, навіть якщо вона провинилася.

Пам'ятка для батьків **«Виконуємо домашнє завдання»**

1. Учень упорядковує своє робоче місце, свій стіл для навчальних занять чи місце, відведене йому за спільним столом.

2. За записами у щоденнику чи в зошиті встановлює, що саме йому задали.

3. Згадує, у якій послідовності радив учитель виконувати те або інше завдання.

4. Готує потрібні підручники та приладдя: ручку, олівець тощо.

5. Знаходить завдання в підрунику, текст статей та письмових вправ, текст задач тощо.

6. Згадує навчальний матеріал, який пояснював учитель на уроці.

7. Згадує вказівки вчителя щодо способів виконання вправ.

8. Виконує роботу.

9. Звіряє зроблене з тим, що потрібно було зробити: чи часом чогось не забув.

10. Перевіряє, чи правильно виконав завдання; якщо є помилки — виправляє.

11. Якщо це можливо, звертається до батьків або до інших старших членів сім'ї з проханням перевірити, чи розуміє він зміст прочитаної статті, чи правильно розповідає, чи навчився пояснювати розв'язання задачі.

До уваги батьків

1. Виховує все: люди, речі, явища, але на першому місці батьки й педагоги. Учити жити — це значить передавати із серця в серце моральні багатства. І передає ці багатства той, хто з колиски пестить дитину, хто дбайливою рукою підтримує її перший крок, хто веде її за руку першою стежинкою життя. Це мати, батько, вчитель.

2. Виховання починається із дня народження. Перше, із чого дитина починає пізнавати світ, — це ласкава материнська усмішка, тиха колискова пісня, добрі очі, лагідні обійми. З усього цього складається перше уявлення про добро і зло.

3. У сімейному вихованні вирішальну роль відіграє морально-політичне обличчя батьків. Могутньою виховною та облагороджуючою силою для дітей сім'я стає тільки тоді, коли батько і мати бачать високу мету свого життя, живуть в ім'я високих цілей, що збільшують їх в очах дитини.

4. Турбота батька і матері про здорову сім'ю. Справжня мудрість вихователя — батька, матері — в умінні дати дитині щастя дитинства — це спокійне домашнє вогнище.

5. Сім'я — це первинний колектив українського суспільства. Чи відчуває дитина, що блага її життя — наслідок великої праці батьків, турботи люблячих її людей? Адже без них, без їхньої праці і турботи вона просто не могла б існувати. Тут криється велика небезпека — виростити людину егоїстичну,

яка вважає, що головне — її особисті потреби, а все інше — другорядне. Я бачу лише один шлях: учити дитину робити добро для нас, батьків, вихователів; учити дітей розуміти й переживати всім серцем, що вона живе серед людей і що найглибша людська радість — жити заради когось.

6. Готових рецептів сімейного виховання немає. Є люди, здатні тільки родити, але не здатні по-справжньому народжувати. Повнокровна й гармонійна особистість народжується материнською і батьківською мудрістю. Народження людини — велике і важке діяння, щаслива і складна праця, яка називається вихованням.

Щоб виховати дитину, слід дотримуватися правил у реалізації своїх сімейно-побутових педагогічних функцій. Основні з них такі:

Встановлювати і дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки, чіткого режиму життя (праці, навчання, дозвілля, відпочинку), практикувати визначення кожному членові сім'ї його обов'язків, контролювати їх виконання, спільно з дітьми аналізувати стан життя родини, її перспективи, внутрішньо сімейні плани тощо.

Постійно тримати в полі зору шкільне життя дитини, цікавитись її успіхами, проблемами, труднощами, інтересами, запитами, прагненнями і способами їх задоволення.

1. Знати товаришів своєї дитини, зони її неформального спілкування, сповідуванні нею ідеали, пріоритетні життєві орієнтири.

2. Виховувати у дітей відповідальне, ціннісне ставлення до свого здоров'я, розуміння обов'язку допомагати в майбутньому своїм пристарілим батькам і родичам, дітям, усім нужденним людям, утримувати свою сім'ю.

3. Компетентно й педагогічно грамотно обговорювати з дітьми проблеми асоціального змісту життя окремих людей (наркомани, алкоголіки), перша інформація повинна надійти від батьків, а не від компанії.

4. Обмежувати доступ дітей до інформації, що популяризує проституцію, наркоманію.

5. Розвивати і заохочувати самостійність у дітей, уміння відстоювати свою позицію.

6. Підтримувати постійний зв'язок зі школою.

7. Знати і вміти пояснити основні прикмети чи зовнішні ознаки вживання дітьми наркотиків, токсичних речовин.

8. Бути готовими до прийняття певних «дисциплінарних» рішень щодо обмеження непродуктивного» часу життя дитини і контактування її з «підозрілими» товаришами.

Консультація для батьків агресивних дітей

При взаємодії з агресивною дитиною: приймайте дитину такою, яка вона є;

- висувайте до дитини свої вимоги, враховуйте не свої бажання, а її можливості;

- розширюйте кругозір дитини;
- включайте дитину до спільної діяльності, підкреслюючи її значимість у виконуваній справі;
- ігноруйте легкі прояви агресивності, не фіксуйте на них увагу оточуючих.

Боротися з агресивністю потрібно терпінням. Це найбільша чеснота яка тільки може бути в батьків і вчителів.

Поясненням. Підкажіть дитині, чим цікавим вона може зайнятися!

Заохоченням. Якщо ви хвалите свого вихованця за гарне поведження то це розбудить у ньому бажання ще раз почути цю похвалу.

Консультація для батьків, діти яких відчують страхи

Якщо дитина відчуває страхи:

- приймайте дитину такою, яка вона є, даючи їй можливість змінитися;
- розвивайте в дитині позитивні емоції, частіше даруйте їй свій час і увагу;
- з розумінням ставтеся до переживань і страхів дитини, не висміюйте їх і не намагайтеся рішучими методами викоринити цей страх;
- заздалегідь програвайте з дитиною ситуацію, що викликає страх.

Консультація для батьків, діти яких схильні до брехні

Якщо дитина обманює, дотримуйтесь таких правил:

- частіше хваліть дитину, заохочуйте її за гарні вчинки;
- якщо ви впевнені, що дитина обманює, намагайтесь викликати її на відвертість, з'ясувати причину неправди;
- знайшовши можливу причину неправди, постарайтесь делікатно усунути її так, щоб розв'язати цю проблему;
- не карайте дитину, якщо вона сама зізнається в неправді, дасть оцінку власному вчинку.

Консультація для батьків щодо спілкування з дітьми, які мають емоційні труднощі

1. Емоції виникають у процесі взаємодії з навколишнім світом. Необхідно навчити дитину адекватно реагувати на певні ситуації та явища зовнішнього середовища.

2. Не існує поганих і хороших емоцій і дорослий у взаємодії з дитиною повинен постійно звертатись, до доступних їй рівнів організації емоційної сфери.

3. Почуття дитини не можна оцінювати, не слід вимагати, щоб вона не переживала те, що вона переживає. Як правило, бурхливі афективні реакції — це результат тривалого стримування емоцій.

4. Потрібно навчити дитину усвідомлювати свої почуття, емоції, виявляти їх у культурних формах, спонукати до розмови про свої почуття.

5. Не слід вчити дитину пригнічувати власні емоції. Завдання дорослих полягає в тому, щоб навчити правильно спрямовувати, виявляти свої почуття.

6. Не слід у процесі занять з «важкими» дітьми намагатися цілком ізолювати дитину від негативних переживань. Це неможливо зробити в повсякденному житті, і штучне створення «теплених умов» тільки тимчасово вирішує проблему.

Як спілкуватися з дитиною

- Спілкування на рівних. Рівень очей.
- Попросити дитину вас чому-небудь навчити.
- Запитувати в дітей поради.
- Цікавитися планами дитини та їх враховувати.
- Запитувати в дитини її річ і стукатися до неї в кімнату.
- Просити допомоги в чому-небудь. Після цього не критикувати.
- Давати посильні доручення-з відомим успіхом.
- Схвалення взагалі (у цілому).
- Підтримка у важкій ситуації (навести приклад із власного життя знайти три позитивних моменти — оптимістичний погляд на життя).
- Не сюсюкати з дитиною. Розмовляти як з дорослим.
- Зустрічати як кращого друга і проводити.
- Якщо ви не праві, просіть вибачення.
- Дозволяйте дитині виражати свої почуття і ділитися своїми.

- Дозволяйте робити дітям помилки і зустрічатися з їхніми наслідками (негативний досвід — це теж досвід).

- 100 %-ва увага мінімум 15 хвилин щодня.
- Концентруйте увагу не на помилці, а на тому, як вийти зі складної ситуації.
- Тілесний контакт 2—3 рази на день мінімум.

«Як почути свою дитину» (що батьки не повинні робити)

- Накази, команди, що заперечують почуття. (Дитина плаче, розбила коліно, дорослі: «Припини плакати!» — образа в дитини гарантована.)

- Попередження, застереження, погрози. («Якщо ти ще раз упадеш у цю калюжу...».)

- Моралі, проповіді («Учитися — це твій обов'язок» і т. д. Такі моралі викликають нудьгу, а потім і агресію).

- Поради і готові рішення («Я б на твоєму місці...»). Такі поради дратують дитину.

- Докази, нотації та висновки («У твоєму віці треба б знати...»). Нотації приводять до бажання боротьби і помсти.

- Критика, догани, обвинувачення («Усе через тебе...») приводять до уникання невдачі, низької самооцінки.

- Оціночна похвала (не хвалити, а говорити: «Я вважаю тебе...», «Мені подобається...»).
- Обзивання і висміювання (навіть жартівливі).
- Здогади та інтерпретація.
- Випитування та розслідування.
- Співчуття на словах, чутки.

«Що треба пам'ятати батькам дитини, яка зростає»

- Дитина формується під впливом того оточення, в якому зростає.
- Дитина, що зростає в оточенні критики, навчається засуджувати.
- Дитина, що зростає в оточенні ворожості, стане агресивною.
- Дитина, що зростає в страху, буде всього боятися.
- Дитина, що зростає в оточенні жалості, навчиться співчувати самій собі.
- Дитина, що зростає в оточенні глузувань, стане сором'язливою і боязкою.
- Дитина, що зростає в атмосфері заздрості, заздритиме.
- Дитина, що зростає в оточенні заохочення, навчиться бути впевненою у собі.
- Дитина, що зростає в атмосфері терпимості, навчиться бути терплячою.
- Дитина, що зростає в атмосфері любові, навчиться любити.
- Дитина, що зростає в оточенні схвалення, навчиться подобатися самій собі.

- Дитина, що зростає в атмосфері визнання, навчиться бути цілеспрямованою.

- Дитина, що зростає в атмосфері великодушності, буде щедрою.

Дитина, що зростає в оточенні чесності та справедливості, навчиться бути правдивою і справедливою.

Зміст

1. Поради для батьків	3
2. Пам'ятка для батьків «Виконуємо домашнє завдання»	6
3. До уваги батьків	7
4. Щоб виховати дитину, слід дотримуватися правил у реалізації своїх сімейно-побутових педагогічних функцій.	8
5. Консультація для батьків агресивних дітей	9
6. Консультація для батьків, діти яких відчувають страхи	10

7. Консультація для батьків, діти яких схильні до брехні	10
8. Консультація для батьків щодо спілкування з дітьми, які мають емоційні труднощі	11
9. Як спілкуватися з дитиною	12
10.«Як почути свою дитину»(що батьки не повинні робити)	13
11.«Що треба пам'ятати батькам дитини, яка зростає»	13